

Motion till riksdagen 2012/13:K385

av **Mattias Karlsson m.fl. (SD)**

Stöd för yttrandefriheten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att visa stöd för yttrandefriheten genom att erbjuda Lars Vilks möjligheten att visa upp sin konst i Riksdagshuset.

Motivering

Yttrandefriheten är en av demokratins bärande pelare. I yttrandefriheten ingår rätten att fritt uttrycka sig i form, rörelse och bild. I takt med att polariseringen i samhället ökat under de senaste decennierna har tyvärr också hot mot konstnärer och försök att inskränka den konstnärliga friheten blivit vanligare. Hoten och våldet har framförallt kommit från nazistiska grupper samt från kristna och muslimska fundamentalister.

År 1998 öppnade utställningen "Ecce homo" av fotografen Elisabeth Ohlson Wallin. Utställningen väckte starka känslor då den visades upp i Uppsala domkyrka och innehöll bilder av Jesus i sexuella och homoerotiska situationer och miljöer. Ohlson Wallin fick motta flera mordhot och Uppsala domkyrka bombhotades.

I mars 1999 misshandlades flera personer då medlemmar av främst den syrisk-ortodoxa kyrkan försökte storma den lokal i Norrköping där utställningen för tillfället visades.

I syfte att visa sitt stöd för yttrandefriheten och ge riksdagsledamöterna en chans att själva se den omtalade utställningen beslutade talmannen med stöd av en majoritet av gruppledarna att Ecce homo under en vecka i mars 1999 skulle visas upp i Nubiska rummet i Riksdagshuset östra. Sedan juni 2010 hänger också ett av de fotografier som ingick i Ecce homoutställningen i EU-minister Birgitta Ohlssons arbetsrum på Rosenbad.

I fallet med Ecce homoutställningen var det kristna fundamentalister som låg bakom hoten och våldet. De allvarligaste attackerna på den konstnärliga

Fel! Okänt namn på

friheten har dock varit kopplade till islamismen och det är också i dessa fall som det demokratiska samhället hittills har haft svårast att oreserverat stå upp för yttrandefriheten.

De senaste åren har en rad incidenter inträffat där landets kulturinstitutioner, av rädsla för att stöta sig med islamistiska grupper, bland annat valt att plocka ned tavlor, stoppa dansföreställningar, censurera filmer och avboka kontroversiella konstnärer.

Det mest talande exemplet är fallet med konstnären Lars Vilks. Med ambitionen att testa yttrandefrihetens gränser skapade Vilks år 2007 en serie av teckningar där den muslimske profeten Muhammed skildras i form av en så kallad rondellhund.

Av rädsla för våldsamma reaktioner från islamistiska grupper stoppades Lars Vilks från att delta i den utställning i Värmland där teckningarna först skulle visas upp. Vilks erbjöd då en rad svenska gallerier och kulturinstitutioner att visa teckningarna, men samtliga avböjde. Teckningarna har ännu inte visats i Sverige.

Vilks teckningar fördömdes officiellt av regeringarna i Iran, Pakistan, Afghanistan, Egypten och Jordanien. Den islamiska samarbetsorganisationen, som har 57 stater som medlemmar och som har beskrivits som den största internationella organisationen i världen efter FN, framförde krav till den svenska regeringen om att Lars Vilks skulle straffas. Strax därefter utlovade en irakisk terrororganisation med nära band till al-Qaida en belöning till den som mördade Lars Vilks.

I mars 2010 greps en grupp internationella islamister misstänkta för att ha planerat att mörda Vilks.

I maj 2010 attackerades Lars Vilks fysiskt i samband med en föreläsning om yttrandefrihet vid Uppsala universitet. Några dagar senare attackerade två islamister Lars Vilks hem med brandbomber.

I november 2010 hotades Vilks av den somaliska terrororganisationen al-Shabaab.

I december 2010 attackerades Stockholms innerstad av en islamistisk självmordsbombare. Vilks teckningar angavs som ett av huvudmotiven för attentatet.

I september 2011 anhölls fyra män misstänkta för att ha planerat att mörda Lars Vilks i samband med ett planerat besök i Göteborg. En kort tid därefter valde ledningen för bokmässan i Göteborg att med hänvisning till säkerhetsskäl stryka en programpunkt där Vilks skulle ha medverkat.

Oavsett vad man tycker om en viss konstnär eller ett visst konstverk får yttrandefriheten aldrig begränsas av religiösa påbud. Det öppna och demokratiska samhället får aldrig vika sig för hot och våld. Att så ändå sker och dessutom i en ökande omfattning är djupt oroväckande.

I en undersökning genomförd av SVT:s Kulturnyheterna i juni 2010 uppgav nästan var tredje svensk bildkonstnär att förföljelsen av Lars Vilks har resulterat i att man börjat censurera sina egna konstverk av rädsla för represalier.

Som folkets och demokratins främsta företrädare har regering och riksdag ett särskilt ansvar att motverka denna utveckling. I syfte att visa sitt ovillkor-

Fel! Okänt namn på

liga stöd för yttrandefriheten anser vi därför att regeringen borde erbjuda Lars Vilks möjligheten att på samma villkor som Elisabeth Ohlson Wallin visa upp sin konst i Riksdagshuset.

Stockholm den 4 oktober 2012

Mattias Karlsson (SD)

Björn Söder (SD)

Josef Fransson (SD)

Erik Almqvist (SD)

Richard Jomshof (SD)